

Het dorpshuis.

Op 13 november 1962 zitten afgevaardigden van 11 verenigingen bij elkaar in de openbare school om een historische stap te zetten. Samen wil men, na twee informatieve avonden, komen tot de oprichting van “de stichting Dorpshuis te Lutjegast”.

Hiervoor is het nodig om deze avond de statuten goed te keuren en het bestuur samen te stellen. Een moeilijk en ingewikkeld proces, want men moet rekening houden met alle verenigingen, maar daarnaast ook recht doen aan de geloofsovertuigingen, die in deze jaren nog vaak een bepalende rol spelen.

De statuten worden artikelsgewijs besproken, wat een paar uur in beslag neemt, maar dan kan de vergadering akkoord gaan en worden de statuten vastgesteld.

Nu komt het volgende probleem. Naast het algemeen bestuur, waarin alle verenigingen met een persoon zijn vertegenwoordigd moet er een dagelijks bestuur worden gekozen. Volgens de statuten moet het dagelijks bestuur bestaan uit 3 Gereformeerden en 2 Hervormden.

Er wordt per kerkelijke geleding gestemd en uiteindelijk wordt het dagelijks bestuur gevormd door:

G. Douma (gereformeerd)	voorzitter
L. Wijbenga (gereformeerd)	secretaris
C. Rechts (hervormd)	penningmeester
M. van der Velde (hervormd)	tweede voorzitter
J. Venema (gereformeerd)	algemeen adjunct

Daar C. Rechts eerst vanwege studie geen bestuursfunctie kan aanvaarden, neemt J. Berghuis tijdelijk zijn plaats in.

Aanwezig op deze vergadering waren:

P. Wiersma	Chr. Muziekvereniging
J. Berghuis	Volleybalvereniging
L. Wijbenga	AR kiesvereniging
J. Dijkstra	ARTOS
G. Huisman P. zn	Chr. Nat. Oranjevereniging
F. Viersen	Geref. Jeugdcentrale
Mej. E. Dijkstra	Jeugdleiding Ned. Herv. Kerk
J. Venema	Ouderling Ned. Herv. Kerk
M. van der Velde	Ver. Dorpsbelangen
M. Bakker	Ver. Dorpsbelangen
R. van der Vaart	Ver. Dorpsbelangen
G. Huisman A. zn	Ver. Dorpsbelangen
G. Douma	Voorzitter ver Dorpsbelangen
Mej. F. de Vries	Jeugdclubs Herv. Kerk

Op deze avond wordt duidelijk aangegeven dat men het betreurt dat er geen afgevaardigde is van de kerkenraad van de Gereformeerde kerk. Is de reden hiervoor dat men ook bezig is met de voorbereidingen van een jeugdgebouw bij de Gereformeerde kerk? Het blijkt dat ook gedurende de verdere voorbereidingen er weinig enthousiasme is van de zijde van de Gereformeerde Kerk. Het duurt echter tot 18 augustus 1964 alvorens de statuten officieel bij notaris T.H. Huisman worden getekend. In 1986 worden de statuten aangepast, waarbij het lid zijn van een kerkelijk genootschap vervalt. In 2012 worden de statuten nogmaals aangepast. Nu valt het lidmaatschap van een vereniging ook weg en bestaat het stichtingsbestuur alleen nog uit 7 leden. De eerste stap is deze avond gezet, maar er moeten nog heel wat problemen worden overwonnen, alvorens tot de bouw kan worden overgegaan.

Ten eerste is daar de financiering. Er is subsidie te verwachten van het Rijk, de Provincie en de gemeente, maar men weet ook dat 10 % van de bouwkosten door de stichting zelf moeten worden opgebracht. Het gaat daarbij om minstens f 18.000.

Op 13 december 1962 komt men op het idee van de kwartjes actie. Dit betekent dat per gezin per week een kwartje wordt betaald voor het nieuwe dorps huis. Kinderen gaan dan wekelijks de kwartjes ophalen. Dit idee wordt vanaf 1963 ook praktisch uitgevoerd. Later wordt het f 13,00 per jaar. Deze actie heeft tot eind zestiger jaren geduurd.

Daarnaast heeft men ook op andere manieren geld geprobeerd in te zamelen, zoals bazaars e.d.

Ten tweede moet er een plaats worden gevonden voor het dorps huis.

Er zijn twee mogelijke locaties. Of er wordt gebouwd ten westen van de Hervormde kerk, het huidige hertenkamp, of op de toenmalige speelweide. Het mooiste zou zijn ten westen van de Hervormde kerk. Dan kan immers de speelweide blijven bestaan en het bezwaar om tegenover de pastorie te bouwen wordt afgedaan met "dat gebouw is zo vervallen daar komt toch nooit meer een dominee in".

De kerkenraad van de Hervormde Kerk zal het met deze zienswijze niet eens zijn geweest, want uiteindelijk wordt besloten om over te gaan tot de koop van de speelweide, groot 1800 m² voor het bedrag van f 27.000.

In 1965 wordt dan uiteindelijk begonnen met de bouw van het dorps huis. Het wordt een houten gebouw, wat gebouwd wordt door de firma Bartsema van Warffum. Architect is Nienhuis en Groefsema. Het heeft de status van semipermanent.

Op dinsdag 15 maart 1966 wordt er al vergaderd in het nieuwe dorps huis, hoewel het nog niet klaar is. Op deze vergadering wordt de opening vastgesteld op 11 mei 1966. Dit ook omdat dan de Ambassadeur van Australië aanwezig zal zijn. Vooruitlopend op deze dag is E. Kooi uit Geldrop gevraagd de ambassadeur toe te spreken daar niemand anders de Engelse taal spreekt. Uiteindelijk zal echter meester Westerdijk deze taak op zich nemen. Nu wordt ook de naam van het dorps huis vastgesteld, welke wordt aangedragen door de handelsvereniging. Het wordt "Ons Kompas". J. Oldenburger zal worden gevraagd deze naam in het smeedijzer te maken. Uiteindelijk wordt de naam 't Kompas, maar wanneer dit is besloten maken de boeken ons niet duidelijk.

Op 11 mei 1966 is dan de grote dag. Vele genodigden zijn aanwezig, maar met name wil ik hier noemen de Ambassadeur van Australië, Zijne Excellentie C.T. Moodle met zijn vrouw, de Commissaris van de koningin in de provincie Groningen Mr. C.L.D. Fock met zijn echtgenote en burgemeester drs. K. Koster met zijn echtgenote.

Terwijl de chr. Muziekvereniging de Bazuin het Australische volkslied speelt wordt de Australische vlag gehesen door Jenne Berghuis Jzn en neemt Gerrit Veenstra het doek weg, waarachter de naam van het dorps huis, 't Kompas, verborgen is.

Het ontstaan van het dorps huis

In het dorpshuis volgen vele toespraken, maar hier wordt ook voor het eerst het Lutjegaster dorpslied, geschreven door mevr. E. Miedema-Veenstra, gezongen door Ria van der Velde, Dinie Veenstra en Siety Miedema.

's Avonds is er een feest voor de dorpsgenoten. Na enkele marsen door de Bazuin wordt het luimige stuk in drie bedrijven, "de dochters van de baas", opgevoerd door de toneelvereniging Unitas van Hoogkerk.

Een prachtig gebouw, waar het dorp trots op is. Het biedt mogelijkheden. Lutjegast heeft nu een eigen postkantoor, maar er worden nu ook nieuwe verenigingen opgericht. In dit jaar starten de volleybalvereniging LUVVO, de gymvereniging Turnlust en de schietvereniging het Vizier, maar ook de scholen kunnen de gymlessen geven. Verder houdt ook de Boerenleenbank eenmaal per week zitting in het gebouw.

Daarnaast zijn er de muziekvereniging en de drumband, de vrouwenvereniging, de schaakclub, de zangvereniging en worden er vergaderingen, feesten en bruiloften gehouden.

Om dit alles in goede banen te leiden wordt de heer J. Berghuis tot conciërge benoemd, een geheel betaalde baan, waarbij ook de schoonmaak moet worden gedaan.

Hij ontvangt hiervoor f 9000 per jaar inclusief loonbelasting, AOW, ziekenfonds, enz. Verder mag de helft van de winst van de bar worden gehouden.

Dat in het zelfde jaar de Gereformeerde Kerk het jeugdgebouw opent wordt gezien als een vorm van concurrentie. Er wordt echter afgesproken dat er alleen kerkelijke activiteiten in het jeugdgebouw mogen worden gehouden.

De hele organisatie is natuurlijk een hele verplichting voor het dagelijks bestuur en op 9 februari 1967 schrijft secretaris L. Wijbenga; *"Wij weten ook dat wij als bestuur fouten hebben gemaakt, omdat wij mensen zijn en omdat wij nergens ervaring mee hebben"*.

Maar desondanks blijft hij secretaris tot zijn plotselinge dood op 10-01-1977. Voorzitter G. Douma maakt zelfs 25 jaar vol alvorens hij zijn functie neerlegt.

En problemen komen er. Het gaat dan over het gebouw, wat toch gebreken vertoont, onderlinge verschillen, maar ook altijd weer de financiën.

Wat het gebouw betreft zien we de volgende grote verbouwingen:

- 1976 Uitbreiding aan de westkant en het plaatsen van de bibliotheek;
- 1983 Een renovatie van de gymzaal, bijna geheel gesubsidieerd, en uitgevoerd door jonge werklozen. Bij de afbraak van het oude gebouw in 2013 wordt de volgende tekst op een schrootje in het plafond van de gymzaal gevonden: "Dit is het laatste schrootje, een economisch zware tijd".
- 1987 De keuken wordt gerenoveerd;
- 1988 Er komt een nieuw rubberdak met isolatie op het hele dorpshuis;
- 1993 Het gehele dorpshuis krijg een nieuwe buiten bekleding met damwandprofiel en rockpanel;
- 1999 Er wordt een nieuwe berging aan de oostkant gebouwd; In dit jaar wordt ook het Abel Tasman Kabinet vaste huurder van het voormalige postkantoor.
- 2013 Het oude dorpshuis wordt gesloopt en er wordt een nieuw dorpshuis gebouwd, wat op 9 november wordt geopend en waarbij de bevolking weer even trots is als in 1966.

Maar ook de exploitatie geeft problemen. Op 1 augustus 1978 wordt de familie A. Pop als betaalde beheerder aangesteld. Dan is echter al duidelijk dat het steeds moeilijker wordt uit de rode cijfers te blijven.

Wanneer er eind 1982 blijkt dat er een schuld is van meer dan f25.000, is het duidelijk dat het bestuur een andere koers moet gaan varen. Dat dit op 22 maart 1983 zelfs leidt tot een motie van wantrouwen is bevreemdend en wordt door de vergadering dan ook niet overgenomen. Middels

een schrijven wordt het dorp door het bestuur voor de keus gesteld: Of het dorps huis sluiten of geheel overgaan op vrijwilligers.

Tot dit laatste wordt besloten en dus volgt ontslag voor de familie Pop.

Vanaf dat moment, 1983, gaat alles met vrijwilligers met een barploeg, schoonmaakploegen en een onderhoudsploeg. En binnen enkele jaren kan er weer gespaard worden. Het geld wat in 2013 mede er voor zorgt dat het nieuwe dorps huis kan worden gebouwd.